

Sygn. akt III RC 47/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Świnoujściu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie: Przewodniczący – SSR Liliana Wojciechowska

Protokolant – K. S. (1)

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 stycznia 2019 r. w Ś.

sprawy z powództwa małoletniego A. O. (1)

przeciwko K. S. (2)

o alimenty

I oddała powództwo;

II odstępuje od obciążania małoletniego powoda A. O. (1) obowiązkiem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt III RC 47/18

UZASADNIENIE

Powód A. O. (1), reprezentowany przez matkę A. O. (2), wniósł o zasądzenie od pozwanego K. S. (2) na swą rzecz alimentów w wysokości po 1.000 zł miesięcznie, płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca, poczynając od 6 lutego 2013 r. tj. od dnia urodzenia wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. (k. 3)

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew.

Pismem z dnia 28 sierpnia 2018 r. pozwany wniósł o rozpoznanie sprawy bez jego udziału. Nadmienił, że od 23 lipca 2018 r. przebywa w ośrodku (...), ponieważ leczy się z uzależnienia od środków psychoaktywnych. Podniósł, że chce zmienić swoje życie i godnie funkcjonować w społeczeństwie. W chwili obecnej nie ma żadnych dochodów, ani możliwości podjęcia pracy zarobkowej. Leczenie w ośrodku trwa ok. 15 miesięcy. Twierdził, że kiedy ukończy leczenie nie będzie uchylał się od obowiązkułożenia na syna, ponieważ jego dobro jest najważniejsze. (k. 28)

Na rozprawie dnia 26 września 2018r. przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda oświadczyła, że podtrzymuje żądanie pozwu i sprecyzowała, że alimentów domaga się od dnia wniesienia pozwu tj. od 21 lutego 2018 r. w kwocie po 1.000 zł miesięcznie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. O. (1) urodzony (...) w R. w Wielkiej Brytanii jest synem A. O. (2) i K. S. (2).

Bezsporne, a nadto: - odpis skrócony aktu urodzenia k. 4

- odpis zupełny aktu urodzenia k. 9

Rodzice małoletniego poznali się w Anglii i pozostawali ze sobą w konkubinacie w okresie od 2012 roku do 2016 roku. Podczas pobytu w Anglii pozwany pracował jako magazynier uzyskując. Matka powoda uzyskiwała dochód z pracy w wysokości około 2 000 funtów brytyjskich.

Przyczyną rozpadu związku rodziców powoda było uzależnienie pozwanego od substancji psychoaktywnych. Małoletni powód powrócił do kraju w lipcu 2017r., gdzie matka pozostawiła go pod opieką babci. A. O. (2) wróciła do Polski w sierpniu 2017 r. i zamieszkała z małoletnim w Ś. przy ul. (...). Od lipca 2017 r. tj. wyjazdu małoletniego z (...) pozwany, utrzymywał telefoniczny kontakt z synem.

Po rozstaniu rodziców małoletni uzyskiwał od ojca po około 50 funtów brytyjskich miesięcznie. Od kwietnia 2017 r. do lipca 2017 r. pozwany przekazywał dobrowolnie 290 funtów miesięcznie. Pozwany dobrowolnie płacił wskazane kwoty do czasu powrotu do Polski w styczniu 2018 r. W Polsce nie pracował, ponieważ od razu po powrocie podjął terapię odwykową w K. (krótkoterminową), następnie w P. (detoks) oraz w R. (długoterminowa).

Bezsporne, a nadto: - wywiad kuratora k. 39-41

- przesłuchanie pozwanego k. 65-66

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej powoda A.

O. k. 46

Małoletni powód jest w wieku 6 lat i mieszka z matką w dwupokojowym mieszkaniu jej rodziców. Poza nimi mieszka tam brat matki. Powód z matką i brat matki prowadzą osobne gospodarstwa domowe. Miesięczne opłaty za mieszkanie ponoszone przez matkę powoda to 300 zł. Małoletni powód uczęszcza do zerówki; jest dzieckiem zdrowym.

Koszt utrzymanie powoda oprócz 150 zł udziału w utrzymaniu mieszkania to: wyżywienie – 400 zł; odzież i obuwie - 200 zł; środki czystości - 50 zł. Ponadto matka małoletniego zakupiła za 200 zł książki dla syna, co daje 16,66 zł miesięcznie oraz na początku roku szkolnego zakupiła synowi przybory szkolne za 400 zł (33,33 zł w skali miesięcznej); ubezpieczenie i składki w zerówce wynoszą- 113 zł (9,42 zł na miesiąc). Łącznie matka małoletniego wydaje na uzasadnione potrzeby syna około 860 zł miesięcznie.

Dowód: - przesłuchanie przedstawicielki ustawowej powoda A. O. (2) k. 46

Pozwany K. S. (2) ma 27 lat i posiada wykształcenie podstawowe. Nie ma stałego adresu zameldowania, ani zamieszkania. Po powrocie z (...)mieszkał ze swoją matką R. S. w K., pozostawał na jej utrzymaniu. Od 23 lipca 2018 r. przebywa w Ośrodku (...) w miejscowości (...), gdzie leczy się z uzależnienia od środków psychoaktywnych. Okres terapii szacowany jest na 15 miesięcy, z których odbył 6 miesięcy. W związku z pobytem w ośrodku (...) nie może utrzymywać z synem osobistego kontaktu; w pierwszych trzech miesiącach wykluczony był również kontakt telefoniczny.

Pozwany obecnie nie uzyskuje żadnych dochodów; z uwagi na podjęte leczenie, proces terapeutyczny i obowiązujący regulamin nie ma możliwości zarobkowania i opuszczania ośrodka samodzielnie; nie posiada oszczędności, ani majątku. Pół roku przed umieszczeniem w ośrodku (...) nie pracował; nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności, nie jest również zarejestrowany jako osoba bezrobotna.

Dowody: - pisma Stowarzyszenia (...) k. 22,24,29

- sprawozdania z wywiadu kuratora k. 39 – 41

- notatka urzędowa k. 60

- przesłuchanie pozwanego K. S. (2) k. 65 – 66

- notatka k.74

A. O. (2) jest w wieku 26 lat i mieszka w Ś.. Od października 2018 r. pracuje w sklepie (...) sport” w Galerii (...) na podstawie umowy czas określony; osiągając zarobki w kwocie ok. 2.000 zł netto; nie otrzymuje świadczenia z programu 500+, ani innych zasiłków; posiada oszczędności w wysokości ok. 10.000 zł. Obecnie nie stać jej na wynajem samodzielnego mieszkania.

Miesięczny koszt utrzymania matki małoletniego powoda to: wyżywienie - 500 zł; odzież i obuwie - 150 zł; kosmetyki i środki czystości - 100 zł; telefon - 30 zł. Łącznie matka małoletniego powoda na swoje miesięczne utrzymanie przeznacza 930 zł i nie posiada zobowiązań finansowych.

A. O. (2) jest w dobrym stanie zdrowia.

Dowód: - - przesłuchanie przedstawicielki ustawowej powoda A. O. (2) k.46-47

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo o zasądzenie alimentów od pozwanego K. S. (2) na rzecz małoletniego powoda, na dzień orzekania podlegało oddaleniu.

Powództwo zostało oparte o treść przepisu art. 133 § 1 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego (dalej k.r.o.), zgodnie z którym rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Należy przy tym wskazać, iż stosownie do treści art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Dlatego też rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (opieki, mieszkania, wyżywienia, odzieży, higieny osobistej, leczenia), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (w tym kształcenia) oraz dostarczenia wypoczynku. Jednakże zawsze dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia, stosownej do wieku i pory roku odzieży, środków ochrony zdrowia, kształcenia oraz pieczy nad jego osobą i majątkiem. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności zobowiązanego. Dochody rodziców mogą nie wystarczać na zaspokojenie wszystkich usprawiedliwionych potrzeb dzieci. Według pkt XII uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z 9 czerwca 1976 r. (III CZP 46/75, OSNCP 1976, nr 9, poz. 184) podzielaną przez Sąd Rejonowy konsekwencją obowiązywania zasady równej stopy życiowej jest to, że rodzice w żadnym razie nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie może utrzymać się samodzielnie, tylko na tej podstawie, że wykonywanie obowiązku alimentacyjnego stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Rodzice muszą więc podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. Pogląd ten podzielono i uzupełniono pkt IV uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 r. (III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42) (zob. również np. wyroki SN: z 21 stycznia 1999 r., I CKN 1292/98; z 6 stycznia 2000 r., I CKN 1077/99; z 24 marca 2000 r., I CKN 1538/99; z 16 stycznia 2001 r., II CKN 40/99), gdzie wskazano nadto, że w szczególnych przypadkach, gdy sytuacja dziecka tego wymaga, rodzice mają obowiązek nie tylko dzielenia się choćby najszczuplejszymi swymi dochodami, lecz także wyzbywania się posiadanego majątku bądź jego niektórych składników, aby w ten sposób podolać ciężącemu na nich obowiązkowi alimentacyjnemu, np. dla ratowania zdrowia dziecka. Nie można od nich jednak wymagać zbycia przedmiotów majątkowych przynoszących dochód i stanowiących źródło utrzymania rodziny. W przywołanej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. wskazano również, że zawsze zachodzi potrzeba zachowania rozsądnej równowagi pomiędzy zaspokojeniem potrzeb uprawnionego a poziomem życia zobowiązanego. Podkreślono, że uwzględnienie roszczenia dziecka nie może doprowadzić do niedostatku rodziców (zob. też wyrok SN z 8 sierpnia 1980 r., III CRN 144/80, OSNCP 1981, nr 1, poz. 20, gdzie wskazano na niedopuszczalność rozstrzygnięcia sprawy, w rezultacie którego pozwany zostanie pozbawiony najniezbędniejszych środków utrzymania i możliwości najskromniejszej egzystencji). W ocenie Sądu, przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że sytuacja bytowa oraz możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego K. S. (2) uniemożliwiają

obecnie jego udział w zaspokajaniu usprawiedliwionych potrzeb małoletniego syna A. O. (1), w związku z powyższym powództwo należało oddalić jako bezzasadne. W pierwszej kolejności należy podnieść, że małoletni powód mieszka z matką która go wychowuje i się nim opiekuje. W związku z przebywaniem pozwanego na terapii uzależnień małoletni nie ma kontaktu z ojcem. Sąd na podstawie twierdzeń przedstawicielki ustawowej i przedłożonych dowodów ustalił miesięczne koszty usprawiedliwionych potrzeb małoletniego w kwocie 860 zł. Sąd nie dał wiary twierdzeniom A. O. (2), że koszty wyżywienia dziecka wynoszą 600 zł. Sąd uznał je za wygórowane, ponieważ z doświadczenia życiowego wynika, że z kwoty 600 zł miesięcznie jest w stanie wyżywić się dorosła osoba. Z tego względu Sąd ustalił, że miesięczny średni koszt wyżywienia 6 – letniego dziecka nie przekracza 500 zł. Pozostałych wydatków przedstawionych przez matkę małoletniego powoda Sąd nie kwestionował. Uwzględniając sytuację bytową i finansową pozwanego K. S. (2) należy wskazać, że przebywa on obecnie w ośrodku (...) w N., gdzie odbywa 15-miesięczne leczenie z uzależnienia od narkotyków. Pozwanemu zostało 9 miesięcy do ukończenia terapii. W czasie pobytu na leczeniu odwykowym pozwany nie ma możliwości podjęcia pracy zarobkowej, a ponadto opuszczania samodzielnie ośrodka, aby nie zakłócać oddziaływania terapeutycznego. Sąd zwraca uwagę, że bezpośrednio po powrocie do Polski pozwany był utrzymywany przez swoją matkę. Pozwany nie jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna, nie otrzymuje również zasiłków. Ponadto, nie posiada majątku, który mógłby zabezpieczyć roszczenie alimentacyjne małoletniego powoda. K. S. (2) deklaruje, że po ukończeniu terapii odwykowej znajdzie pracę i będzie partycypował w kosztach utrzymania małoletniego syna. Sąd wskazał, że po ukończonej terapii przez ojca, małoletni powód będzie mógł ponownie wnosić o przyznanie renty alimentacyjnej, ponieważ obowiązek partycypowania ojca w kosztach utrzymania małoletniego syna jest bezsporny. Jednakże ustalenie obowiązku alimentacyjnego nie zależy jedynie od usprawiedliwionych potrzeb małoletniego, ale również od możliwości zarobkowych zobowiązanego, których pozwany obecnie nie ma, a ewentualne ustalenie świadczenia alimentacyjnego przez Sąd na rzecz małoletniego A. O. (1) stworzyłoby fikcję prawną tj. brak możliwości egzekucji takiego świadczenia, a co za tym idzie możliwość wszczęcia postępowania karnego wobec K. S. (2). Sąd zważył, że w związku z przebywaniem pozwanego w ośrodku terapeutycznym, małoletni powód może dochodzić świadczeń alimentacyjnych od dalszych krewnych ze strony ojca, na których w następnej kolejności spoczywa obowiązek alimentacyjny na rzecz małoletniego tj. dziadków. W dalszej kolejności należy wskazać, że małoletni powód żyje na wyższym poziomie niż jego ojciec, a zarobki jego matki uległy znacznej poprawie i jest ona w stanie pokryć samodzielnie wszystkie usprawiedliwione potrzeby syna. A. O. (2) oświadczyła, że zarabia 2.000 zł miesięcznie netto. Usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniego syna wynoszą 860 zł, w związku z powyższym zostaje jej 1.140 zł miesięcznie wolnych środków na własne utrzymanie, na co potrzebuje 930 zł. Sąd zważył, że rodzice powinni przyczynić się do wychowania i utrzymywania dziecka, uzyskując nawet najskromniejszy dochód, co w przypadku K. S. (2) nie jest możliwe, ponieważ obecnie nie osiąga żadnych dochodów, a przebywając na zamkniętym leczeniu nie ma możliwości podjęcia pracy.

Ustalony powyżej stan faktyczny i rozważania oparte zostały na dowodach szczegółowo wskazanych przy stanie faktycznym, a w szczególności na powyżej powołanych dowodach z dokumentów, albowiem strony nie zakwestionowały skutecznie zarówno autentyczności, jak i treści tych dowodów; jednocześnie Sąd nie powziął wątpliwości, co do wiarygodności ww. dokumentów. Ponadto podstawę ustaleń faktycznych stanowiły twierdzenia przedstawicielki ustawowej powoda i pozwanego. Sąd uznał dowody osobowe za wiarygodne; zwłaszcza twierdzenie pozwanego, które korespondowały z dowodami z dokumentów. Sąd nie miał zastrzeżeń co do twierdzeń przedstawicielki ustawowej powoda w zakresie kosztów jego utrzymania, z wyjątkiem kosztów wyżywienia bo w pozostałym zakresie A. O. (2) wskazała na wydatki o umiarkowanej wysokości.

Zgodnie z treścią art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania małoletniego powoda kosztami sądowymi mając na uwadze, że nie posiada on żadnego majątku i pozostaje na utrzymaniu matki.

Mając na uwadze powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji wyroku.